

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény

Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése, Ide küldendők az előfizetési díjak. Nyiltterek és hirdetések.

Hirdetéseket különösen számítatnak.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadtatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukes M., Oppelik A., Daube G. L. és társai és Herndl. Brnben: Stern M.

Nyiltter petitsorra 10 kr.

A magyar ének templomunkban.

A külsőségekre a világ mindig sokat adott. Maga az egyház is, mely pedig híveit illetően a legegyszerűbb, tehát a legdemokratikusabb alpra fektetett intézmény, a hol szegény és gazdag, ifjú és öreg, nemes és nem nemes között különbség nincs, valamennyi fölött ott áll az örök Isten, a legdemokratikusabb fejedelem: még az egyház sem vonta ki magát ez alól, sőt talán ez még leginkább fejlesztette a pompát, hogy az ur hajlékát minél díszesebbé, minél fényesebbé tegye, hogy megfeleljen annak a célnek, melyért emeltetett, hogy Isten dicsősítésére igazán méltó legyen.

Innen van, hogy a falu lediszesebb épülete, ha van, a templom. Innen van, hogy a nagy városok is horribilis összegeket fordítanak szent-egyházak emelésére s főtartására, ugy, hogy tényleg annyira vagyunk már e tekintetben, hogy a nagy városok valamirevalóságát, méltóságát első sorban jóformán katedrálisai, mint kiváló műemlékek után ítéljük meg.

S ez nemcsak középkori maradvány, a mikor tényleg a legpompásabb székes-egyházak épültek, de ez a törekvés érvényesül a jelenkorban is, a mikor a szebbnél-szebb templomokat látjuk felépülni itt is, ott is, a legnagyobb áldozatok árán, a leglukszuriózusabb fényűzéssel.

S ez onnan van, mert át van hatva nemcsak lelkész és nem lelkész, de át az összes hívők egész lábora attól a meg-

győződéstől, hogy a külső fény nagyban alkalmas az áhitatnak fokozására, nem is hiúságból, mint inkább abból a nemes szándékból, hogy a Legmagasabb iránt való végtelen tiszteletérzetünknek ily módon is kifejezést adjunk.

Erre vonatkoznak azután azok a különféle törekvések, melyek e tekintetben a különböző időkben fokozatosan fölmerültek.

Mennyi küzdelembe kerül, míg a templom disze, a torony, oda kerül a templom fölé, hogy magasba törő alkotmányával a fölfelé törő igazságot jelképezze!

Mennyi vér folyik el, míg a különböző felekezetek a harangot megszólaltathatják templomaik tornyából!

S mondhatni-e, hogy valami simán járt volna az orgonának a templomban való föllállítás. hogy a hívők ájtatos énekét kísérje?

Hosszu harcok jelzik a vallásfelekezetek ebbeli törekvéseit. Heves zsinati és országgyűlési vitalkozásokra és tárgyalásokra volt szükség, hogy a hozott paragrafusok a láplált óhajokat megvalósítsák.

S vajjón ömlik-e ennyi vér, folyik-e ily kitartó küzdelem a történelem tanúsága szerint, ha csak a merő hiúság az alapja ennek a törekvésnek?

Bizonyára nem!

De folyt, mert pietás és kötelességérzet olvadt együvé és érlelődött meg azzá a megdönthetetlen tudattá, hogy a szent hajlékot méltóságában a legmagasabb fokra kell emelni, a melynek megvalósítására forr-

ták ki azután magukat azok a különféle fényes szerlattások, melyek a róm. katolikus egyháznak annyi speciális sajátosságai s a melyekben a vallás kultuszának külső nyilvánulásai kulminálnak.

Az áhitatnak ilyen emelésére szolgál a templomokban az ének is, mely a vallásos ritusnak a hívők sokasága részéről való, tehát u. n. világi kiegészítése.

A mikor a földi gondolatokból kivetkőzött halandó az egyház küszöbét átlépi, imába merülve az Urnak szenteli perceit, van-e fölemelőbb valami annál, a mikor a százak érzelmei egy közös énekekben összeolvadva, hatalmas khórusban, uniszono, minden merstekétség nélkül, de annál megragadóbban nyilatkoznak meg s törtetnek fölfelé az Ur számolya elé!

Vallásosság és áhitat adnak a karéneknek színezetet s erőt. A mikor a tömeg együttesen énekel, annak hatása alatt áll az egész sokaság. Nemcsak azok éreznek egyet a fölszálló zsolozsmákkal, kik ajkukra veszik a szent igéket, de azokat is ragadja magával az áramlat, kik éneklés közben csak mint hallgatók vannak jelen a templomban.

Tessék csak a 9 órai nagymisénkn vagy a délutáni litánián megfigyelni azt az egyszerű falusi népet, a hogy a maga egyszerű nyelvén vallásos érzelmeit tolmácsolja! A dallam nem valami klasszikus, mert vonatolt; a nyelvezete primitív, mert nem áll irodalmi színvonalon s mégis lebilincsel, még akkor is, ha nem értjük is, mert horvát. Lebilincsel, mert varázsereje khórusában

T Á R C Z A.

Mikulás napján.

Ma van a családok kis csacogó anygalkáinak a felelem és öröm vegyes érzelmével várt Mikulása.

Nevelésünk, mily nagy, mily kegyetlen tévedése, hogy a szent életű férfiú, Mikulás püspök, a nagy gyermekbarát, korának legnagyobb filantropja, mint gyermekrimító Krampusz szerepel, a tiszteltreméltó ősz püspök mint valami szőrös testű szatyr, keszkelábu és szarvu manó szerepel a gyermek képzeletében.

Százados néphit kompromittálja e keresztény szentet és mégis, különösen a keleti keresztényeknél Miklósnál nincs elsőbb szent, a ki még félisten is lehetett volna, ha azzal meg nem elégszik, hogy első szent lehessen.

Miklós lykai Patarából való püspök volt, a ki hitéért börtönt szenvedett, II. Nagy Constantin bocsájtotta szabadon, hogy a niciai első egyetemes zsinaton részt vehessen. Miklós püspök tulajdonképpen egy csodatétele révén került rossz hírbe és vált a gyermekek rémév. Az eset érdemes elmondásra.

A messze Ázsiából két fiucska indult utra Myrába, a hol akkor Miklós, a kegyes püspök lakott, a kik a szentéletű férfiú áldását akarták

megnyerni. De későn érkeztek a városba, egy kocsmában vettek szállást. A káposzi kocsmáros azonban megnezselvén, hogy a két fiunál pénz van, megölte őket és hulláikat a kádba nyomta, melyben disznóhus pácozódott.

Miklósnak azonban álmában az isten tudomására hozta a gazztetel, elment a vendéglőshöz, követelte a két gyermeket, mire a kocsmáros térdenállva kért bocsánatot. A bűnbánó emberen megesezt a püspök szíve, feloldozta őt szörnyű vétkeért, a két gyereket pedig föltámasztotta és megáldotta.

Ezen csodatételel képes ábrázatokban örökítik meg. A püspöki ornatibusban álló főpap mellé egy kádat szoktak festeni, melyből két gyermekfej kandikál ki az eset emlékére. Ezt a képet sokan nem értették és úgy magyarázták, hogy a püspök a rossz gyermekeket oda rejti, ebből a képből kerül ki torzítva a putnyon, a zsák, a hová a »Mikulás« a rossz gyermekeket elrejtí. Századokon keresztül torzították Miklós püspök jószág alakját, s lett belőle manapság a gyermekek réme.

Pedig Miklós püspök jótéményei százzszámra maradtak a legendák nyelvén. Miklós a szegény, de erényes menyasszonyok védő szentje. Legendák beszélik, hogy lovon vágatva ablakon dobálta be a hozományt a szegény, de erényes menyasszonyoknak.

Miklós a földközi tenger vallásos hajóslegényeinek a védő szentje. Mert ugyancsak Miklós püspök volt az, a ki egy, a tenger bős hullámai által

már majd-majd elnyelt hajón oly buzgón imádkozott Istenhez, hogy a hajó a biztos veszedelmet elkerülte.

És mégis miért vannak oly közel a Miklós püspök és Krampusz alakjai? A jószág mindig jutalmazó, az engesztelhetetlen gyűlölettel és büntető szörnyeteggel? Házi nevelésünk egyik tévedésének bizonyítéka, hogy a gyermekek e kedves ünnept réműletté akarják átváltoztatni; a jót akarják szolgáltattani, nem a jónak szeretete által, hanem a félelem felkeltésével. Honnan mástól kerülhetett volna ez a keptelen paedagogia, mint a pedagógiának szülőhazájából, a németektől. A Krampusz alpesi fogalom és éppen olyan csemegével kedveskedő, virágcsal fenyegető mumus, mint nálunk a Mikulás. Így lesz Mikulás, a legtöbb gyerekekre félelmetes, utóbb már a sokszorosán és súlyosan kompromittált püspök helyét egy elég kormos seprű tölti be. Ma már a Mikulás csak a naivabb kedélyű gyermekeknek él. És mivel Mikulás inkább rettegés a gyermeki kedélyre, megszűnt nem igen kell sajnálnunk. De miért nem maradhat meg belőle a kedves naivság? A kis gyermek cipőcskéjének édességgel való teletömés? Hadd áldomdják meg a kis anygokat az éjszaka csöndjében az ég követét a csemegével, mily bájos az a kis naiv gyermek, a ki estenden szénát, zabot tesz a cipőcskéjébe, hogy ha a Mikulás korán jön, legyen a lovának mit harapnia . . .

gyökerezdik s nem kutatjuk, megfelel-e az izlésnek vagy a zeneelméletnek minden tekintetben?

Ez a külső hatás, mely e népies istentiszteletek folyamán érvényesül, az u. n. magyar misén teljesen hiányzik!

A 11 óraker összegyűlt magyar intelligencia az áhitatosságot emelő eme külső eszközt teljesen nélkülözi, noha vagy négy-száz apró, serdülő, részben felnőtt tagból álló tanulóifjúság is tömörül ott ugyanakkor zárt tömegben, a templom szentélyében és hajójában?

Mily hiba, hogy ezt az iskolázott elemet az ájtatosságnak ebből a neméből kivonjuk és nem adunk neki alkalmat, hogy karban énekelhessen. Pedig mekkora élvezetet szenvednénk vele az ifjúságnak, ha a mise alatt énekléssel foglalkoztatnók; mily vonzó hatást gyakorolnánk általa az egész intelligenciára, mely mi türes-tagadás, most nagyon gyéren látogatja e mise alatt az Isten házát!

A tanulóknál ki volna zárva ezzel, hogy értelenebb elemei nyugtalankodjanak s zavarják a szentmise csendjét, a publikumban meg fölkeltenők az istentisztelet iránt való érdeklődést, melynek lanyhasága miatt a hitszónok urak első sorban s leginkább panaszkodnak.

Hogy mily kihatása volna ennek a reformnak csak nemzetiségi tekintetben is, kell-e azt itt valami nagyon fejtegetni? A templomot az iskolával összhangba hozzuk. Ez által magyar karének fogja betölteni az isten házát, melyben nemcsak a tanuló ifjúság fog részt venni, de bele fognak olvadni hova-tovább abba eleinte csak az iskolából kimaradtak, majd utóbb általuk és a szokás útján a felnőttek is, kik iskolába talán soha se jártak. A nemzeti szellem erősödik ennek közvetítésével a vallásos érzés fejlesztése mellett; egyik is nyer, a másik is, a mi a mi ideálunk s a miert már annyiszor hallattuk gyöngé szavunkat!

Fölszóllaltunk most is, mert hallottuk, hogy némely zeneértő erők belevonásával kis ének- és zenekar összeállítását tervezik. Nincs ez ellen kifogásunk, sőt csak örülünk neki, ha ily törekvésekkel találkozunk, mert a külsőségekre, mint már fennebb kifejtettük, sokat adunk, s mert a szép zene és precíz ének rendkívül sok élvezetet nyújtának istentisztelet alatt, miről az egyes ünnepies alkalmakkor összeállított zenekarok, vagy az oly impozáns női énekkar bizonyosságot tettek.

De félünk attól, hogy ez csak szalmaláng lesz megint, mely föl fog ugyan lobbanni, de el fog ismét aludni, mert egyes tagokhoz lesz kötve, kik emberi törvények alatt állván, egyszer-másszor akadályozva lévén a közreműködésben, a karnak állandóságát aligha biztosítják.

Sokkal életrevalóbb és biztosabb kivitele volna az ének meghonosításának a templomban, ha az általunk kontemplált módon vitelnék az keresztül. Plántáltassék át az ének a khórusról a templom hajójába a tanuló-ifjúság s a többi hívő közé. Nem fog ez semmi fáradságba sem kerülni. A képző-intézet ifjúsága, mely javarészen kántorságra is képesítették, a kántor intonálására szakértelemmel vezetni fogja a szólamot, melyhez csakhamar csatlakozik a polgári iskolák ifjúsága s utóbb az elemi iskola is, a nélkül, hogy erre őket külön betanítani, vagy benne őket valami nagyon ellenőrizni kellene.

A mise, melyen a tanuló-ifjúság is jelen van, igazi deákos jelleget nyerne a tanulók karénekével. Magyar mise volna ez nemcsak, mert a magyarság van benne jelen s mert magyar hitszónoklat hangzik le a szószék-ről, hanem magyar volna az külsőségében is, mert magyar khórusban nyerne kifejezést áhitat és vallásosság az összes hívők részéről.

Ajánljuk tervünket az érdeklődők és hivatottak figyelmébe hivatkozással a más városok példájára, a hol a tanuló-ifjúságot ezeken a miséken karban énekelletik, a hol pedig távolról sincs ennek akkora jelentősége, mint a melylyel ez újításnak nálunk való meghonosítása sok tekintetben birna.

Megyei élet.

A megyei közigazgatási bizottság november havi ülését dr. gr. Jankovich László főispán ö Meltóságának elnöklete alatt f. hó 10-én tartotta.

Az alispáni havi jelentés a közigazgatás egyes ágaiban október hoban előfordult eseményekről előterjesztve, a közigazgatási bizottság azt helyeslőleg tudomásul vette.

Felolvasott a közigazgatási bizottság részéről az egyes szakelőadók előterjesztései alapján egybeállított jelentés a közigazgatási bizottság féléves működéséről. A jelentés tudomásul vétetett s annak felterjesztése az egyes miniszterekhez elhatározatolt.

Olvastott és tudomásul vétetett a vármegye alispánjának a különböző megyei pótdadó pontos behajtása tárgyában a járási főszolgabíróhoz intézett rendelete, valamint ama rendelete, a melylyel a hegyásztöröknek az esetleg általuk használt lőfegyverek hordozása elközbás terhe mellett megtiltatik.

Zala-vármegye ipartanácsába az 1897-ik évre a bizottság Dervarics Lajos és Ján Ferenc kereskedőket rendes, Goldfinger János és Nagy Károly iparosokat póttagokul választotta be.

Tudomásul vétetett a kereskedelemügyi miniszter rendelete, melyben tudatja, hogy előfordult visszaélések megakadályozása végett elrendelte, miszerint ezental a gőzgépezői és kazánfűtői vizsgára jelentkező egyéneknek a gyakorlati szolgálatuk igazolására vonatkozó okmányaik helyhatóságilag igazolandók.

Kir. tanfelügyelő havi jelentésében előadta, hogy ezen időszakban adatott át rendeltetésének az a-lendvai állami polgári fiúiskola új helyisége főispán ö méltósága és számos tanügybarát jelenlétében. — Megnyitott a mura-szerdahelyi millenáris áll. elemi iskola két tantervvel. Mindezekben a megnyitási ünnepeken való részvételen kívül ez időszakban volt Bakon az építkezés ügyében. — Felterjesztett a csáktornyai kisdnevelő-egyesület kérvénye a csáktornyai külfárában emelendő állami gyermek-menedékház ügyében. A miniszter a kivitelt alapjául elfogadta Csáktornya városa által felterjesztett, az ottani áll. polgári fiú- és leányiskola elhelyezésére szolgáló épületre vonatkozó műszaki okmányokat. — Végül jelenté, hogy a túllömött vendvidéki iskolák viszonyairól legközelebb a helyszínen fog tüzetes adatgyűjtést s ezek kapcsán megfelelő intézkedést eszközölni.

A tankötelesek iskolába járása, az iskolai mulasztások bírságolása, a szorgalmi idő betartása és az iskolai tankönyvek beszerzésére vonatkozó miniszteri rendelet alapján hozott közigazgatási bizottsági végzés az

összes egyházmegyei főhatóságoknak, valamint a közvetlen felügyelet alatt álló állami és községi jellegű népiszkolák gondnokságainak illetve iskolaszékeinek megfelelő intézkedés céljából újból kiadatik.

Olvastott a vallás- és közoktatásügyi miniszternek f. évi 52315. sz. a. kell leirata, melyben a közigazgatási bizottságnak a nagykanizsai áll. seg. polgári fiú- és leányiskolák tantervükkel által fellebbezéssel megtámadott határozatát — a közbevetett fellebbezés elutasítása mellett — indokainál fogva egész terjedelmében azzal hagyta jóvá, hogy a szóban levő tantervek más vallásu tagjai a r. kath. egyházi szertartásokon megjelenni nem tartoznak. A rendelet a nagykanizsai községi iskolaszéknek hiteles másolatban kiadatik.

A megyei számvevőségnek az V-ik hegykerületi községi iskolai alapvagyon elszámolásáról szóló értesítése alapján az ügy állásáról a felvilágosítást kérő egyházi hatóság értesítetik.

A miniszternek 1896. évi 48.869. sz. körrendeletét az 1891. évi 43. t.-cz. 10. §-a értelmében az országos tanító nyugdíj és gyámalap javára a tankötelesek után fejenként és évenként 15 krral fizetendő járulékok beszedése ügyében a közigazgatási bizottság tudomásul vette s az összes érdekelteknek a miniszteri rendeletnek megfelelő utasítást a kifizető időben eszközölhető eljárás végett kiadja.

Sray Ferenc dráva-szent-iváni államilag segélyezett felekezeti iskolai tanító megválasztásáról az egyházmegyei hatóság részéről beterjesztett okmányok helybenhagyása és az államsegély folyóvá létele végett felterjesztetnek.

Letenye községnek az iskola államosítása tárgyában beadott kérelmét, mivel a már előjegyzettek kivül újabb államosításokra megfelelő fedezettel a miniszter nem rendelkezik, — nem teljesíthette, azonban ha a község az összes tankötelesek befogadására megfelelő iskolát állít, ez esetben a tanító fizetésének kiegészítésére az 1893. évi 36. t.-cz. alapján megfelelő államsegélyt engedélyezni hajlandó.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kinevezések.** A m. kir. igazságügyi miniszter Barbarits Gyula alsó-lendvai járásbírói díjokot a tapolczai kir. járásbírószághoz irnokká nevezte ki. — Horváth József fogházórt Zala-Egerszegről a csáktornyai kir. járásbírószághoz II. oszt. fogházórré neveztek ki.

— **Megbízás.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a helybeli állami polgári leányiskolában a rajz- és szépirás tanításával Nagy Károly helybeli képezdei tanárt, az áll. polgári fiú-iskolában a torna tanításával Poleszinszky Emil helybeli községi elemi iskolai tanítót, okl. tornatanárt bizta meg óradíjasokul ez iskolai évre.

— **Uj megyebizottsági tag.** A hodosáni kerületben f. évi november hó 27-én volt az uj megyebizottsági tag választása. Megválasztott Tivadar Ferenc dekanovecki körjegyző.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Kapiszinszkyne — Szvacsina Mária mura-szent-keresztly áll. elemi iskolai tanítónőt saját kérésére a szásznyiresi állami elemi iskolához áthelyezte.

— **Uj ügyvéd.** Kertész József dr. fiatal ügyvéd irodát nyitott Letenyén.

— **Uj plébános.** A Tislér József elhalálozásával az ősz elején üresedésbe jött szelenczei plébánosi állást mult héten töltötték be. Uj plébános Szelenczének Králics Bálint eddigi miksavári adminisztrátor lett, kit a plébánia patrónusa, Festetics Jenő gróf, a napokban nevezett ki.

— **Megtámadott mandátumok.** A mult hónapban megtartott általános országgyűlési képviselő-választások alkalmával megválasztott egyes képviselők ellen beadott petíciók sorában vármegyénkbeli ott találjuk az alsó-lendvai és a baksai választó-kerületét is. — Az alsó-lendvai kerület megválasztott néppárti képviselője, Marsovskij Endre dr. ellen a megbukott Mandel Pál dr. kormány-párti választói, Magéty Géza és társai, Nagy Dezső dr. budapesti ügyvéd utján nyújtották be a petíciót. A választás megsemmisítését hitefekezési izgatás és a katolikus papok korteskedése miatt kéri. — A baksai kerület nemzeti-párti Berger Ignác dr. megbízó levele ellen beadott kérvény etetés, ilatás, erőszak, vesztegetés és nagymérvű izgatás miatt kéri a választás megsemmisítését. A Balogh Emil és társai által aláírt kérvényt a képviselőházhoz Berger volt ellenjelöltje, Hajós Mihály alsó-lendvai ügyvéd maga személyesen nyújtotta be.

— **Önálló választó-kerületté** akar lenni Nagy-Kanizsa rend. tan. város. Az ez ügyben tett indítványt a mult héten tartott képviselő-testületi gyűlésen egyhangulag elfogadták és Vécsey Zsigmond polgármester elnökele alatt bizottságot küldtek ki, mely tárgyan emlékiratot szerkeszteszen. A bizottság tagjai: Kovács Károly, Tóth László, Schwarz Adolf dr., Gózonny Sándor, Simon Gábor, Tuboly Gyula dr., Hauser János dr., Rapoch Gyula, Remete Géza, Mikoss Géza és Rothschild Jakab dr. városi képviselők. Az emlékirat 3 hónapon belül már tárgyalatni fog.

— **A gazdasági ismétlő-iskolák** szervezési módját és tanítási tervzetét a vallás-és közoktatásügyi miniszterium már megállapította s az erre vonatkozó utasításokat is egybeállította. Erre az ügyre vonatkozólag a miniszterium most körrendeletet intézett az ország összes közigazgatási bizottságaihoz és tanfelügyelőségeihez, melynek célja az iskolák szervezésének előkészítése.

— **Szinészet Csáktornyan.** Mint halljuk, Monori Sándor szintársulata e hó folyamán szereplésre Csáktornyára érkezik. A jóhírű társulat, melyet Csáktornyan is előnyösen ismernek, ez idő szerint Alsó-Lendván működik.

— **Nemesszivű pártfogó.** Az adóhátralék ügybuzgó behajlásának ez a legveszedelmesebb hónapja, melyben nem kímélték meg a legnagyobb nyomorral és nélkülözésekkel küzdő szegény ember sem. Fizess! ha nem fizelsz, elviszszük, a mid van. Így elvittek egy kotóri szegény munkaképtelen aggastyának is a tehenét a kinestár javára, egy szegény 70 éves öregnek, kinek felesége, lányai, veje ugyszólván vakok a trachomától. De találkozott egy nemesszivű ember barát, Polliák Henrik kotóri kereskedőben, kit szánalom fogott el ezen szegény család sorsának hallatára; jó példával menve előre, házról-házra járt, s a könyörületlen adakozóktól csakhamar 9 frtot gyűjtött össze, miből 5 frt 92 krral kiízelte a szegény ember adóját, a feles összeget pedig a megmentett tehénnel együtt kezeihez jutlatta. Ezen nemes eszekeletnek jutalma a szegény család háls örömkönnye s a nemesen érző szívek dicső elismerése.

— **Uj vendéglős.** A Deák-utczai u. n. kis-Pecsnok-léle kocsmát nyilvános birói árverésen — mint jó forrásból értesülünk — az üzlet tulajdonosától, özv. Pecsnok Károlyné urnótól, Antunovics József pusztafai kocsmáros vette meg a napokban 13500 frton. Az uj kocsmárosnak mérszárzéke is lesz.

— **Az árvaszék állapota.** Az árvaszéki elnök negyedéves jelentése szerint a fogalmazói karnál Zala-vármegyében jun. végén hátralék volt 8,537. jul. szeptemberben beérkezett 9183 s így elintézés alá került 17,720 ügydarab; ebből jul. szeptemberben elintéztek 8,027 drbot s így október végén hátralékban maradt 9,693 ügydarab. Az irodánál június végén hátralékban volt 874 jul. szeptemberben beérkezett 8,013 s így elintézés alá került, 8,887 ügydarab; ebből jul. szeptemberben leirtak és expedáltak 7,964 drbot s így október hó végén hátralékban maradt 923 ügydarab.

— **Uj czukorkiviteli tarifák.** Mint értesülünk a déli vasutársaság uj tarifát léptelt életbe az osztrák, valamint a dunántúli magyar czukorgyárak készítményeinek kiviteli forgalmára nézve. Az uj tarifák, melyek az eddigi fuvardíjakat részben 25%-kal lejjebb szállítják, a fumei és a trieszti irányra nevez egyaránt érvényesek.

— **A vármegye adóügye.** A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint szeptember és október hónapban a vármegye területén befolyt adó 393,809 frt 26 1/2 kr. A folyó év január 1-től október végéig bezárólag összesen befolyt 1,760,865 frt 65 1/2 kr., melyet a mult év hónap szakában befolyt 1,930,805 frt 08 1/2 krral egybeahonlítván, a folyó évben 169,959 frt 43 krral folyt be kevesebb. — Az adóhátralék volt október végén: 1,859,526 frt 14 1/2 kr. egyenes adóban, 144,933 frt 71 1/2 kr. hadmentességi díjban, 1,999,736 frt 13 1/2 kr. szülődezs-maváltságban, 293,026 frt 45 1/2 kr. helyeg- és jogilletékben, 7,872 frt 09 kr. illetékegyenértékben, 86,695 frt 31 1/2 kr. fogyasztási- és iteladókban, 16,516 frt 03 kr. italméresi illetékben s így összesen 4,406,716 frt 94 1/2 kr. Leírásba hozottott január óta a) egyenes adóban 37,266 frt 28 1/2 kr., b) hadmentességi díjban 217 frt 50 kr. Fizetési halasztás október hóban 5 esetben adatott 433 frt 89 kr. tartozásban.

— **Nagy-Kanizsa költségvetése.** Nagy-Kanizsa város képviselő-testülete m. hó 21-én gyűlést tartott, a mely alkalommal jövő évi költségvetését is tárgyalta. A szükségletet 215559 frt 40 krral állapították meg, melyre a fődötét 124405 frt 40 kr. s így a hiány 91154 frta rug. melynek fődözésére a községi pótladó az 1897-ik évre 67%-ban állapított meg. Nemkülönbén a nagykanizsai áll. s. polgári fin- és leányiskolák államosítása ügyében is tárgyaltak ez alkalommal, a melyből kifolyólag memorandumot fognak terjeszteni a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez.

— **Elektrotechnikai tanfolyam.** A m. kir. technologiai iparmuzemben január 2-án elektrotechnikai tanfolyam nyílik meg, melynek célja gépezetlőknek, mechanikusoknak, szerelőknék és más szakiparosoknak az elektrotechnikában olyan fokú kiképzése, hogy azok a tanfolyamon szerzhető elméleti és gyakorlati ismereteik alapján elektromos gépeket és készülékeket okszerűen kezelni és elektromos vezetékeket helyesen szerelni tudjanak. Ezen tanfolyamon a dinamogépek szerkezete és kezelése, az elektromos világítás és munkaátvitel, a telefonok és elektromos csengetyük, valamint az elektromos vezetékek szerelése tanítatik. A tanfolyam

január hó 2-ától márczius hó végéig tart. Az előadások hétköznapiokon este 7 órától 9 óráig, a gyakorlatok pedig vasárnapokon és ünnepnapokon délelőtt 9 órától 12 óráig tartanak.

— **Népesedési statisztika.** Születtek: Horváth Károly, Vugrincsis Mária, Kántor Erzsébet, Grábár Czecczilia, Kolmanics János, Korpics Katalin, Kristofics Ferencz, Vamplin Imre, Brik (halva szül.), Megla János, Skvorcz Imre, Kosz Simon, Hirschel, Gombár Imre, Zsnidaries Imre, Meszarics Imre, Bisztróvics Imre, Hirschmann Gyula, Farkas András, Babics Imre, Toplek János, Verbanecz Éva. — Meghaltak: Roska Éva (18 n.), Szakács János (55 é.), Brik (halva született), Tkalcsecz Magdolna (6 é.), Leszkovári Mihály (60 é.), Csalopek József (5 é.), Horváth Lukács (18 n.), Kosz Simon (8 n.), Novák Dorottya (66 é.), Korpics Mihály (15 h.), Zsnidaries Imre (7 n.). — **Házasságot kötöttek:** Czónár István és Kovacsics Éva, Janis István és Moharics Mária, Hrebák Nándor és Majszán Julia, Borsos István és German Anna.

— **A „Fővárosi Lapok“ új tulajdonosa.** A legrégibb magyar lapnál a 33 éves »Fővárosi Lapok«-nál örvendetes változás állott be: a lap tulajdonjogát egy részvénytársaságtól maga az eddigi felolós szerkesztő Porcsolt Kálmán vette át s a lapot maga a szerkesztőség adja ki, melynek kebelében az ország legtekintélyesebb írói vannak. A »Fővárosi Lapok« már három irodalmi generációt nevelt föl s így már régebben irodalomtörténeti fontosságra emelkedett; két éve pedig a politikai világban is számot tesz, a mennyiben új utat tör, egy új politikai iránynak, a sovinszta magyar kulturpolitikának szertett diadalt. A lap kulturpolitikai hivatásának megfelelően tényleges kulturális munkát is végez: a »Fővárosi Lapok« szerkesztősége az ország különböző vidékein jótékony kulturális czélokra teljesen díjtalanul felolvasásokat és hangversenyeket rendez; a budapesti Nemzeti Színház számára ezer koronás pályadíjat tűzött ki társadalmi színműre s a pályázat eldöntése után az előfizetők a jutalmazott drámat díjtalanul fogják megkapni. Hasonlóképp díjtalanul kapják az előfizetők a Fővárosi lapok Almanachját, mely díszesen illusztrált vaskos kötet lesz szépirodalmi dolgozatokkal. Egyetlen lap a Fővárosi Lapok, mely hetenként időszériú illusztrációkat is közöl s ezenfelül az előfizetők kedvezményes áron kapják a legérgebb magyar divatlapot, a »Magyar Bazar«-t. Fel kell még említenünk, hogy a »Fővárosi Lapok« az egyetlen újság, mely most ujonnan berendezett nyomdájából francia rendszerű betűkkel, tisztán nyomva, finom fehér papirosan jelenik meg, s a melynek nem csak politikája becsületes és a tónusa tisztességes, hanem a külső megjelenése is az előkelő szalonokba való.

— **Gyümölcs-és bor-foltok a terítékben.** Ha a vereshor-foltot, mig nedves, vajjal vagy fagygyúval bekenjük, a mosáskor könnyen kimegy. De ha azt a vendégek miatt nem tehetjük, akkor tiszta gabonapálínkával s azután pedig vízzel és szappannal mossuk ki, végre tiszta vízzel öblítsük le, vagy következőleg bánjunk el vele. Egy findzásban porrá tört barna követ egy evőkanál sósavval vegyítünk össze s ezt egy forró vízzel töltött tányérra tesszük. A szines foltot vízzel megnedvesítjük s mihelyt a findzásból éles gőz száll fel, fölibe tartjuk. Néhány perc múlva a foltok egészen eltűnnek.

— **Felfuott gesztenye.** 15 deka vajjal jól megabálunk, aztán 10 darab hámozott és törött mandulát, 25 deka sült és törött gesztenyét, 12 deka törött czukrot, fél citromnak finomra vagdalt héját, kevés törött fahéjat és lassankint 6 tojás sárgáját vegyítünk bele. Jól megkeverve az egészet, végül 3 tojás fehérénék habját tesszük hozzá, az egészet vajjal kikent és zsemlyemorzsa-val behintett formába tesszük, megsütjük, kiborítjuk és czukorral behintve tálaljuk.

Felelős szerkesztő: **MARGITAI JÓZSEF.** Segéd-szerkesztő: **ZRINYI KÁROLY.** Kiadó és lapulajdonos: **FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).**

Sve pošiljke se tično zadržavaju u novinah, naj se pošiljaju na me **Margitai Jožefa** urednika u Čakovcu.

Izdateljstvo:

Knjižara **Fischel Filipova** kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

nahorvatskom i magjarskom jeziku izlazdeći ružtveni znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tijeđen jedanokrat i to: u svake nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . . 4 frt.
Na pol leta . . . . 2 frt.
Na četvert leta . . . 1 frt.

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe 1 fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovečke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«. i. t. d.

Svetčano otvorenje zajedničkoga državnoga sabora.

Novembra 26. o poldan otvoren je bil svetčanim načinom u kr. budimskom dvoru državni sabor za periodu od 1896—1901. Tim povodom sakupili su se vngobrojni članovi zastupničke i velikaške hiže u gali. Vrme je bilo osobito povoljno, a vse javne sgrade u tvrdjavi bile su okinčene zastavami. Od Jurjeva trga do kraljevskog dvora stajalo je pješačvo u špaliru.

Članovi državnoga sabora sakupili su se u velikoj dvorani kraljevskog dvora, gde je magjarska krunska straža u paradi stajalo na stubištu, koje vodi k prstolnoj dvorani. Točno ob 11 vuri javljeno je sakupljenim članovom sabor, da je Njegovo Veličanstvo pošlo u Sigismundovu kapelu, gde je za tim kardinal-primas Vaszary sazval duha svetoga.

Po meši vratilo se je Nj. Veličanstvo u dvor, gde su čekali dvorski dostojanstvenici, ministri i stjegonoše. Članovi sabora skupili su se medjutim u prstolnoj dvorani. Kad je vse bilo spremno, dojavljeno je to Nj. Veličanstvu, koje je sa sjajnom pratnjom ušlo u dvoranu, gde je bilo pozdravljeno burnimi i oduševljenimi uzkluci. Dok je vani dvorska straža stupila na počast, a glasba zaigrala pučku himnu, sjelo je Njegovo Veličanstvo na tronuš, pokrio se kalpakom i pročitalo sljedeći prstolni govor, koji mu je predal minister-prežeš:

»Štovana gospodo! magnati i zastupniki! Ljubljevi vèrni!

Pozivajući Vas na početku ovog novog državnog sabora, da sudjelujete pri rešavanju važnih zadataka, pozdravljamo Vas s povjerenjem.

Zvun državnog proračuna za buduću godinu, imade se prije svega stvoriti odredba glede carinskog i trgovačkog saveza, koji postoji izmedju obih dèlova monarkije. Glede razmjernog prinosa za podmirivanje stroškov za zajedničke poslove kak i glede bankovnog pitanja imade se čim prije stvoriti nova ustanova. Povrh toga imadu se savezno s carinskim i trgovačkim kontraktom urediti i vngobrojna ostala gospodarska pitanja, naročito s obzirom na potrošarinski porez, koji bi se imal u obvede polovice monarhije po istih načelih rukovati.

Mi se pouzdano nadamo, da će se svi ovi poslovi pravodobno i na občo umirenje obaviti, uz obzir na postojeće odnošaje i materijalnu snagu (jakost) obedvih dèlova monarhije, kak i uz obzir na one političke interese, koji se tiču velevlastnog položaja ukupne monarhije, i koji iščeju, da se sva ova pitanja hitro reše. Mi nesumnjamo, da ćete i vi patriotičkom revnošću u ovom pravcu djelovati.

Vu svezi sa novim uredjenjem postojećeg izmedju obedvih dèlova monarhije gospodarsvenog odnošaja, trebati će tulkajše obnoviti financiálnu nagodbu izmedju Magjarske i njenih posestrima zemalja.

Dalnja će velevažna zadaća biti za vas

reforma uprave, koju interesi zemlje sad bezuvjetno iziskuju. Naša će vlada dohtne svoje osnove predložiti. Predložiti će se zakonske osnove o samoupravi varmegijah, o upravnim organima u varmegijah, o upravnim odborima, o gradovima, o občinama i o odgovornosti javnih činovnikah.

Ali i na ostalim područjima državnog života valja još puno uraditi. Valja se pobrinuti za uvedenje zakona o kaznenom postupku i za podpunu reformu gradjanskog parbenog postupnika. Morat će se odpočeti stvaranje občeg gradjanskog zakonika, za koji su već učinjene priprave.

Vu interesu uredjenja katoličke cirkvene autonomije u Magjarskoj. Naša će se vlada za to pobrinuti, da u svoje vrme u smislu Naših odredbah podnese predlog.

Posebno će se u tu predlogu postarati za pobolšanje dušobrižničkog materijalnog stanja. Kod katolikah obedvih obreda moći će se to obaviti uz sudjelovanje episkopata na osnovu uredjenja kongrue, dočim će Vam glede poboljšanja beriva dušobrižnika ostalih recipovanih konfesijah Naša vlada podastreti posebnu zakonsku osnovu, — čuvajući pri tom prava autonomnih cirkvah.

Vu interesu unapredjenja poslova javne nastave, poboljšanja rezultata obuke i glede odgoja profesorah i učiteljah, spremaju se viševrstne blagotvorne odredbe.

Za unapredjenje kopnene trgovine i industrije, koje se toliko tiču gospodarskog razvitka zemalja Naše magjarske svete ko-

Z A B A V A

Mac Mahon pri nadvojvodi Karolu.

Jednog lietnog dana je odsel u oštariju »k nadvojvodi Karolu« u Beču jedan frančekzi kapitan — to je moglo biti oko godine 1836-e. — On si odmah sleče svoju putnu opravu te se u svoju gala uniformu obleče, hiti se u jedan fiaker i dade se po Beču voziti, za da si varaša malo pregleda. Okolo trideset godinah staroga, liepo zraščenoga i drugač liepoga stranjskoga officira je sve gledalo, osobito, jer je više krat iz kol stupil te si znamenitosti varaša, monumente i ostala iz bliza pregledaval. Konačno je dobil zelju sam okolo hoditi i zato je na »Grabenu« svojega fiakera odпустиł tim, da će se već u svoju oštariju sad zpitati.

Naš mladi officir je na »Grabenu« i »Kohlmarktu« brzo postal domaći, komaj se je liepih bečankih nagledal, koje su za onda tam, okolo poldneva na šetnju dohadjale, a i ove ga nisu srditimi pogledi gledale. I ovak mu vrijeme brzo projde, bez da je i spazil, i na jedan krat počuti u svojem že-

ludcu prazninu te odluči u svoju oštariju se povratiti i obedovati.

»Prosim kud je najbliže k nadvojvodi Karolu?« zapita po frančekzi jednoga mimo idućega gospona. Ov je slučajno razmet frančekzi te mu odmah pokaže ulicu, po kojoj je imal najprije iti. Ovde je našel drugoga, kojega je pital. I ov je razmet frančekzi te ga je dapače i pozval, da će ga do tam odpeljati. Konačno stane pred jednum liepum palačum te mu ju pokaže veleći: »ovde je!«

Officir mu se zahvali i stapi u kuću, od ovud ide po štengah gore, dojde do staklenia vrat i najedan krat stoji u pred-soblju, gde najde nekoliko jednostavno oblečenih služnikov. Jedan od njih mu odmah vrata od sale odpre i on stupi u nju, u kojoj je stal stol prostir za kakovih dvadeset osobah. Kapitan se odmah napravi komod, sedae se na jedan stolac pri stolu, te prične odmah med narezanem kruhom u košarici svoj komad zbirati, zatim odlektne najbliže stojeću flašu vinom i kak se ono veli, za apetit si razdražiti natoči si pol čaše i zruši u želudac. Sad čeka na goste, jer to je očito, da se ovde jede table d'hote.

U tom hipu prične u sali živahnije postajati. Odpru se dvostruka vrata i nutar stupi poveće družtvo: Prvi je išel po purgarski oblečeni, već prek šestdeset godinah stari gospon, kojega pogled je ocaval ozbiljnost i veselje zajedno, a oko mu se je svičtilo kak pri kojem odvažnem mladiću. Pod rukom je vodil dievojčicu od kakovih trinajst godinah staru, liepoge struka i crnih očih, — Lilo je na prvi pogled moći videti, da je to kćerka staroga gospodina. Ime joj je bilo Karolina.

Ali i ostala odraščena dieca, koja su ih sledila, jedna devetnajst godinah stara dievojka, inenom Thereza, zatim tri mladića, od šestnejst do dvadeset godinah stari, — Albrecht, Karol Ferdinand i Friderik, kak takaj jedan dečec od deset god.n, Wilhelm bili su staromu gospodinu spodobni tak, da se je moglo predmnievati, da je to sve jedna familija.

Ovoj familiji su još sledili nekoliko starijih i mladjih mužkarcev, koje bi čoviek bil mogel za učitelje, odhranitelje i tajnike iste familije držati.

Akoprem je ovo celo družtvo posve jednostavno i na gradjanski način u salu

rune, podaštréti će Vam se predložiti, koji će prema stećenim iskustvom po mogućnosti odstraniti zapreke kopnenoj trgovini, pripomoći procvatu industrije i napokon osobito unaprediti sposobnost za utakmicu kod malog obrla.

Za sistematičniji razvitek trgovačkog prometa od osobito će povoljna upliva biti investicije, kaj se vu većšoj mjeri spremaju kod državnih željeznica.

Spremanom modifikacijom zakonah, koji se tiču vicinalnih željeznica, osjegurati će se daljnji razvitek željezničke mreže i razmjerni doprinos lokalnih interesanta,

Poboljšanje poljodjelstvenog stanja i povišenje odporne snage zemljišnih posjednika, osobito malih posjednika, navék je na brigi Naše vlade.

Da se postigne taj cilj, spremaju se odredbe vu udruživanju gospodarskih sila, o razvitku vjeresije, o podizanju marvo-gojstva, o državnom veterinarstvu, o osiguranju prometa sa stokom i osjeguranju stoke same.

Za trajno osjeguranje uspjeha regulatornih fiumanskih radnja potrebno je, da se uvećanom jakostjum pobrinome za ošumljenje Krasa, dočim će se već odvodjena zemjišća učiniti unosnijima kanalazacijom i shoćnim natapanjem.

Vi ćete na dalje biti pozvani, da se bavite radikalnim uredjenjem naselbina, ter pravnim uredjenjem odošaja poljodjelstvenih namještenika i radnika.

Vu području novčarstva biti će jeden oš najvažnijih zadataka, da se dovrši veliko dèlo valutne reforme uvedenjem plaćanja vu gotovom.

Imade se tulikajše rěšiti potrebam vremena odgovarajuća i na zahtevih pravednijega oporezovanja osnovana reforma izravnih poreza, koja se ima provesti prez povišenja terha obćih daćah.

Nadamo se za stalno, da će ove i ostale za razvitek državne vjeresije nuždne odredbe trajno ojaćati i vezda posve povoljno financijalno stanje zemlje.

Naša će vlada nastojati, čim se dovrše na to odnosni pregovori, da Vam predloži zakonsku osnovu vu vojnom kaznenoparbenom postupniku, vu kom će — vu koliko

je to moguće prez kvara vojne službe i zapta — doći do izražnja priznana načela modernog pravoslavlja.

Za čuvanje vojničkih tajna predložiti će se zakonska osnova, po kojoj će se kaštigovati izdajstva takovih tajna kak i uho-darstvo.

Štovana gospodo! Magnati i zastupniki!

Vi ste pozvani, da rěšite vrlo važne zadatke. Očekujemo s pouzdanjem, da će Vaš patriotizam i Vaša mudrost revno nastojati o tom, kako bi stvorili za duševni i materijalni procvat domovine što koristnije ustanove.

Prizivajući za Vaš zakonodavni rad blagoslov i pomoć božju, proglašujemo državni sabor otvorenim.*

— Prèstolni govor saslušan je najvećom tišinom. Samo kod spomena katoličke cirkvene autonomije i vojnog kaznenoparbenog postupnika začulo se je umjereno odobranje. Stopram na koncu govora pridrejene su Njegovu Velicanstvu burne ovacije. Kralj neočekivajući ovako bućnih izjava, ostal je stojećí nekoliko časova pred tronušem, za tim je pozdravil na lèvo i desno ter ostavil dvoranu.

Maló za tim razišli su se i članovi sabora.

KAJ JE NOVOGA ?

Nadvojvode Jožef.

Nadvojvoda Jožef kani, kak »Ország. Ért.« javlja, kupiti od familije baruna Todesca veliko imanje kod Vesprima, koje se prostire izmedju blatnog jezera i bakonjške šume. Ravnatelj nadvojvodskih imanjah Libits zapodel je već pregovore glede nabave imanja, koje se ceni na 3½ milijuna for.

Papinski proračun.

Veroneške novine »Arena« javljaju, da je povjerenstvo kardinalah podastrlo Leonu XIII. vatikanski proračun za ljeto 1897. Potrebe su izkazane s 7,500.000 lirah, a toliko iznosi i pokriće. Deficit neima.

Kralj i kardinal.

Veliku i opravdanu senzaciju pobudil je vu Italiji pohod milanskog kardinala Andrije Ferraria kod kralja Umberta vu Monzi, jer je kardinal poznat kakti najnepomirljiviji intransigent. »Lega Lombarda« pripovèda o pohodu ovo: »Čim je kardinal bil najavljen, pošel mu je kralj u susret, pružil mu prijazno ruku ter ga sobom vzel vu svoj kabinet, gde mu je doznačil mjesto na divanu, dočim je sam sel njemu nasuprot na stolicu.

Iza duljeg razgovora, koji se je povel o potrebi reforme školskog zakona vu cirkvenom smislu, kralj je povel kardinala vu kraljićine sobe. Tu ga je predstavil kraljici, a malo za tim došla je kraljica portugalska Marija Pia s princesom Klotildom i vojvoda od Aoste. Dok se je kraljica Margerita razgovarala s kardinalom, zabavljal se je kralj s Ferrarijevim tajnikom, a za tim je sprevodil kardinala do velikih štengah, gde je pričekal, dok je kardinal sel vu kočiju.*

S većimi ili samo sličnimi počastmi nije od vno go godina primljen ni jeden kardinal na talijanskom dvoru. Misli se s toga, da je kardinal došel ne zaradi školskog zakona, već da ga je papa poslal vu povjerljivom pitanju glede misije biskupa Makarija i odpusta talijanskih vojnika iz Abisinskog suzanjstva. Pokehdob je Monza vu susjedstvu Milana, poslužil se je papa najbližim kardinalom, a kralj ga je prijel i zaboravil na njegovu prošlost. Kardinal Ferrari, koj je stopram 46 ljet star, jedan je od najmlajših članova svetog shora.

Drugo sveučilište vu Japanu.

Vu Kyotu, starom glavnom gradi Japana otvorit će se 1. aprila 1897. drugo sveučilište imati postepeno ova tri fakultate *ko-ka* (za tehniku), *ho-ka* (za pravo), i *i-ka* (za medicinu), a potlji će se postepen otvoriti daljnja tri fakulteta *ni-ka* (za prirodne znanosti), *no-ka* (za poljodjelstvo i šumarstvo) i *bun-ka* (za literaturu).

Novi biškupi vu Magjarskoj.

Kak novine javljaju, Nj. Velicanstvo imenovalo kanonika Dimitriju Radu-a grkokatoličkim biskupom vu Lugošu, a odjelnog

stupilo, to je dobro odhranjeni i pun takta francez ipak u sebi čutil dužnost iz svog stolca se stati te je francezkom uljudnostjum pozdraviti, koj pozdrav su mu i svi uljudno odvratili.

Potlankam bi ciela familija jedno vrijeme mućeć okolo stola, sklopljenimi rukami moleć stala, a stari gospodin jednomu služniku u uho nekaj prišeptnul, seli su se svi, svaki na svoje mjesto k stolu.

Izvrstna juha, koja je taki zatim sledila, morala je francezkomu kapitanu baš u tek iti, jer je poslie prvog tanjira, istoga odmah predal za sobom stojećemu služniku, da mu jednu donese; a tak je išlo i sa ostalimi drugimi jestvinami. Jestvine su bile jedna finija od druge a kapitanu je apetit sve to više rasel, najmre pak si je gusto natakal iz flaše, koju je služnik pred njega postavil, — u kojoj je bilo fino vino »Berdeaux la Rose.«

Mladji pri stolu, dakako nisu vino pili, nego čistu zdenčnu vodu, a stariji su pili navadno stolno vino miešano vodom. Pri stolu je bilo živahno te se je puno razgovaralo, i akoprem med starim gospodinom i ostalimi nije vladalo ono prisilno straho-

poćitanje, koje med velikom gospodom vlada to su ipak svi, čim bi stvari gospodin svojim debelim glasom pričel kaj pripoviedati, kakti iz dužnosti zatihnuli i ga poslušali.

Dapače i kapitan, koj niti rieći niemački nije razmel, je u svojoj francezkoj finoći poslušal, kak da sve razme. On je bil osviedočen, da spomenek, kojega ova izobrazena familija vodi, mora biti duhovit, pak je zato svojemu susedu naproli sažaljenjem se izrazil, da mu je žal, što ni jedne rieći od spomenka nerazme. Stari gospodin je medjutim svojimi tankimi uhi kapitanovo jadikovanje začul i odmah je u lahko francezkom jeziku svoju primetbu izrekel, na koje dano znamenje su se odmah svi u književno francezkom jeziku razgovarati počeli i do konca se ovak razgovarali.

Ova društvena finoća je Francuza očito razveselila, te se je sad i on u spomenek mešal i reknel: »Ja sam se danas o finom dražtvenom taktu Bećanah osviedočil. Već u Parizu sam o tom čul, ali ipak nisam mislil, da bum odmah prvog dana mog boravka u Beću, u jednoj bećkoj oštariji, tolikom ljubeznivostjum jedne austrijske familije iznenadjen.«

Komaj da je rieć »oštarija« bila zgovorena, cielo družtvo je jedan drugoga poglednul, ali tak skrovno, da to kapitan niti nije opazil. I sad je stari gospodin se pričel jedino s kapitanom zabavljati.

Pri tom je francez pokazal fino izobrazenog duha, a stari gospodin veliku znanost u soldačkih stvarih i duboko znanje francuzke nutarnje politike. Govorilo se je o ratu i francez je pripoviedal, da su nekoji iz njegove familije već prije trideset godinah u Beću bili, — ali i stari gospodin je pripoviedal, da je i on jedan krat sa »mnogo družine« u Parizu bil. Francuz je hvalil hrabrost svojih zemljakah, ali je i falil gjejernast i trpljivost austrijsanske vojske a najviše junactvo njihovoga vodje, nadvojvode Karola austrijsanskoga. — »No je« — zaključil svoje hvalenje šaleć se — »Onda nadvojvoda Karol nije francezkom soldatom tak srdaćnu dvorbu priskrbel, kak ju danas moremo imati u oštariji njegovog imena »k nadvojvodi Karolu.«

U to se mlejši od familije stanu od stola, pozdrave još sedeće uljudno, kušnu staromu gospodinu ruku i otidu u drugu sobu.

savjetnika vu ministarstvu bogostovja i nas-tave, dr. Ivana Ivankovića rimo-katoličkim biskupom vu Rožnavi.

Vu Rimu, 26. novembra.

Srbski kralj Aleksander, ratni minister general Franasović i pratnja vu veljkoy gali pošli su danas vu privatnim kočijama vu Vatikan. Pred Vatikanom izkazala je kompanija talijanskih karabiniera sa zastavom i glasbom kralju vojničku počast.

Kralju je od Kvirinala pak do Vatikana vojska pravila spalir i izkazivala počasti. Glasba je igrala srbsku himnu.

Kralj je stigel s pratnjom ob 3 vuri 30 časaka pred Vatikan, vu koji je kralj došel na vrata kovnice, kojimi se ulazi vu Damasov dvor. Pred velikim stubištem dočekal je kralja papinski ceremoniar s raznim crkvenimi i svjetovnimi dostojanstvenici ter ga s pratnjom odputil vu predsoblje papinskih odaja. Tu su čekali vrhovni papinski komornik i major-domus te dostojanstveniki i oficiri papinske tjelesne garde.

Ob 3 vuri 40 časakah stupil je kralj vu dvoranu za audiencije, gde je ostal sam kod pape tri fertalje vure. Zatim je kralj predstavil papi svoju pratnju.

Iza audiencije pohodil je kralj s pratnjom papinskog državnog tajnika kardinala Rampolla ter je ob 4 vuri 45 časaka ostavil Vatikan.

Kralj je uzel vu »Hotelu Quirinalu« čaj ter se za tim povrnul vu kraljevskih kočijah vu Quirinal.

Državni tajnik kardinal Rampolla još je na večer vu ime pape povrnul kralju Aleksandru pohod.

— Jedna vjest tvrdi, da je kralj zamolil papu, neka vu Biogradu podignu katoličku biskupiju i sklopi sa Srbijom konkordat.

Kratke novosti.

— Jeden magjauski list javlja, da je pečuhskim biskupom imenovan poznat magjarski historičar Vilim Fraknói.

Deficit berlinske izložbe. Ovogodišnja obrtnička izložba vu Berlinu imala je deficit od 1.350.000 maraka počem će garancijska zaklada platiti 30% od upisanih svotah.

— Srbski kralj podelil je kardinalu Rampolli red bēloga orla.

»Moj dragi gospodine« — veli sada kapitan — »kak su oni srečni, ovakovu finu i zdravu diecu imati, med kojimi sad pod stara dni mogu ugodno ziveti. Ali i dieca kak su sretna, koja tak dobrog oca imaju! (Zalost!) Moj je još pred nekolikimi godinama umrl.«

Pri tih riečih ga je tak obdolelo, da nije mogel dalje govoriti; jedna suza mu poteče niz lica, a on kak da ga je sram, da je kakti soldat tak mehke postal, hitro se stane i otide k obloku, za da se opet sabere i umiri. Kad se je za nekoliko minutah opet k stolu okrenul, već nikoga pri stolu nije videl, svi su pol ho otišli, u čem je francez opet videl finoga takta nježne čutljivosti, kojega je već od početka u toj familiji opazival.

Duboko uzrujan ostavi sad i on salu te otide van na friški zrak, tu si sedne u fiaker, kojim se je vozil i pregledaval okolicu Beča, dok se kesno na večer nije povrnul u svoju gost onu »k nadvojvodi Karolu.«

Drugi dan dojde k njemu u oštariju

— Austrijski državni dug iznosi 4.191.317.579 forinti-

— Proračun grada Sarajeva za ljetu 1897. izkazuje potrebu sa 303.819 for., a pokrīče sa 305.355 for., anda višak sa 1536 forinti.

— Električna željeznica vu Sarajevu vozila je od 1. januara do konca septembra ovoga ljeta 653.164 osobe i 2.269.700 kilogramov robe. Za to je željeznica primila 47.387 forinti t. j. za 5.156 for. više, nego li lani vu istom vremenu.

— Vu Lugošu ustrelila se je 23. novembra na vulici 20, ljet stara Matilda Marković zaradi nesrećne ljubavi.

— Vu Rimu, 29. novembra. Papa je vu tajnom konsistoriju držal alokuciju i imenoval meštra apoštolske palače Pierottia, ter napuljskog profesora i kanonika Prisca kardinala. Napokon će papa proglasiti više biskupah.

Kralji na voglenju.

Naš muder kralj, Albert saski kralj i Lipot bajorski knez su jedenkrat na štajerskoj vadasi. Trudni su bili, kad je vadasija minula, eli zato ipak su na pre poslali kočije i oni pešice su se odmašili proti bližjemu kolodvoru.

Svi tri su koznate hlače i opanjke imeli, v ruki pak batinu. Poleg te oprave su još dost prašnati bili i baš su ne imeli spodobu k kralju. Štajerski muži, niti ogledat i su se nešli na kralje. Negda-negda se jeden obrnul i opomenul druge, da z ovih trejuh jeden je rantakšni, kak naš kralj! — Drugi su se mus mejali.

— Kralj se nepoteple tak po putu — veli jen z međnjih.

Naš dober i muder kralj, kad je to čul, na glas se je smejal. Albert mu veli da itak je ne čisto nepoznat pred pukom.

— Samo to je bēs — veli Lipot — da ga zato itak nederziju za kralja i smejuć gleda opravu kraljevsku.

Kralj se ogledne na Lipota i veli mu: — Niti za te nej nišče misliš, da si mi zet.

Smejuć idu dalje, kad spaziju jedna kola, koja su vuglenje pelala. Albert taki veli, da bi volju imel se malo pelati. —

prvi adjutant nadvojvode Karola te mu potlankam bi se pozdravili reče: »Njihova cesarska visost, gospodni nadvojvoda Karol, kojemu su včera čast izkazali i pri njem obovali, želi, da bi tak dugo, dok se budu u Beču zadržavali, svaki dan njegov gost bili — ako njim je to družtvo i navadna austrijanska košta po voiji.«

Kapitan Mac Mahon, kojega je včera samo nesporazumljenje njegovim vodičem k nadvojvodi zapeljalo, sad se je osupnul, da je komaj do rieči došel, ali na skoro je bila riešena zagoneka, kak je on pitanje kapitanovo zarazmel, kad ga je pital za nadvojvodu Karola (gostionu).

Još isti dan se je kapitan austrijanskomu junaku predstavil i tu videl, da pod svetlom uniformom isto fino srdce tuče, kak včera pod sivim purgarskim kaputom, te je bil još više krat onde gost. A kad je potlam, već Maršala Mac Mahona u Parizu tko zapital, gde bu opet u Beču odsel, — uvijek je znal odgovoriti: »Pri nadvojvodi Karolu.«

Em. Kollay.

Dobro je — veliju drugi. Lipot odmah porine dva prsta vu vusta i počme fučkati. Muž čuje fučkati, obrne se nazaj i s tem samo ide dalje. Kraljski zet opet zafučne i kriči za mužom: »He! čujes! stoj malo.

Muž postoji i gleda putnike, kak pes mačku.

Lipot taki zapita muža, jeli bi se mogli malo pelati za nešteri seksar.

— Nemaram, splazite gori — odgovori štajerec.

— Oj! kakšne su mi hlače — zakriči Albert, kad je gori splazil.

— Moje koleno je čisto čрно, veli Lipot.

— To je fina kočija za kralje — veli smejuć naš kralj.

Kočiš samo poslušaj bez rieči, zeme si pipu i počme fučkati.

— Je dalko još kolodvor? — pita Lipot muža.

Či tak veliku silu imaš — veli štajerec — skoči dol zkol, barem zašparaš seksara.

Kralji su se na glas smejali Lipotu.

— Samo me naj pojediti — veli Lipot, ti bi brzčas napre rad plaču. Kaj misliš, što smo mi?

Vi tri? se norca napravi kočiš, nekšni ljudi vadasi, koji vu Beču na trataru ljudi zastaviate, tu pak nam krave plašite, da se nemoreju pasti.

— To prav imaš — veli Lipot — da smo ne nejbolši vadasi, nego to aije istina, da bi mi ljudi nasunjavali. Samo me malo bolje pogledni, pak mi poveč, gdo sem ja?

— Hm, — brne se nazaj kučiš — po opravi si nebi čuda misliš človek od tebe.

Albert kralj je skorom doli opal od smeha.

— Vidiš, da jagarsku opravu imam, ona pak je ne ravno lēpa — veli Lipot.

— Ti si jagar? — pita kučiš — poveč, gdo bi tebe za jagara držal?

— Ja sem sam svoj vadas, pak još nekaj; bajorski knez.

Štajer se počel smejati.

— Ti si knez? To moreš norcom povedati a nej meni. Takšni su varaški ljudi, misliju, da muž sve mora verovati. Gji šarga nej poslušati te laži.

Kralji su se strašno vu tek smejali Lipotu, da ga je muž tak splatil. Lipot pak si je mislił to bo vre dosta zame, naj nekaj i drugi dobiju, zato se s ovimi rečmi obrnul k mužim:

— Kaj pak si za ovoga gospona misliš prijatelj? i kaže s prstom na saskoga kralja.

— Od ovoga još menje — nikaj — odgovori kučiš.

— Ujjē, ujjē! smejeju se veselo kralji.

— Eli dragi moj prijatelj, veli naš muder kralj, naj nikoga po opravi suditi, im su ov gospon veličanski kralj saski.

— To je vre preveč! zakriči muž. Od kē dobi se potēpleju kralji o takšnoj opravi po putu. Z mene najte norca imati.

Kralji samo da su ne dol zureli od smeħa. To se jim je preveč dopadalo.

Nazadnje je naš kralj pital muža što je pak on?

— I ti si nekaj! — kriči srdito muž, još nazadnje zgunem, mislim se te vre videl negdi.

— To more biti, ja višeput hodim ovdi.

— Morebiti si mortig i ti jagar? — pita muž.

— I ja sem jagar, odgovori kralj, ovdi je sva vadasija moja.

Ne laži, ne laži tak jako, veli muž na pol smejuć.

— Nikaj nelažem, ja sem tvoj kralj.
— Uhu! zavikne muž, to več nê močî duže terpeti. Gji Rička neposlušaj te lazi, drugač i ti v pekel dojdeš.

Medtemtoga došli su na kolodvor, gde su kralji doli stali. Svaki je jednoga cekina dal mužu, koj se strašno čudil nad temi pezezi, a kad je zgledal, da gospoda si zemeju skreljake doli, i do zemlje se naktanjaju pred onimi, koje je on dopeljal, rekeli je yu sebi: Teremtete! itak je nešči bil na mojih kolah!

Sray Ferencz.
učitelj.

LOTERIJA Beč 28-ga novembra 1896.
60 4 66 41 59

Gabona árák. — Ciena žítka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frttól	frtíg
Buza	Pšenica	7 30	— 7 50
Zab	Zob	5 50	—
Rozs	HRž	6	—
Kukoricza ó	Kuruza stara	4 50	—
» » uj	» nova	4 30	—
Árpa	Ječmen	4 50	—
Fehér bab uj	Grah beli	6 25	—
Sárga » »	» žuti	5	—
Vegyes » »	» zméšan	5	—
Lenmag	Len	8	—
Bükköny	Grahorka	4 50	—

Odgovorni urednik

MARGITAI JÓZSEF.

Glavni suradnik

GLAD FERENCZ.

Nyilttér.*

E rovat alatt közöltékért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szekr.

Báli selyemszöveteket 35 krtól 14 frt 65 krtól méterenként — valamint fekete, fehér, színes Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krtól méterenként sína, csikós, koczkázott, mintázott, damaszt sat. (mint egy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban sat.) a megrendelt áru postabér és vámentesen házhoz szállítva, mintákat postafordultával küld: Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. — Svájczba címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 4

Hirdetések.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírnöves háziaszer ellenállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító, bedörzsölés-kelkeltő alkalmaszítókészvénynek, csuszál, tagszagattatással és meg-huleséknél és az orvosok által bedörzsöléssel is mindig egyarántban rendelteték. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyarkorta, Horgony-Pain-ment elnevezés alatt, nem ritkos szer, hanem igazi nepszerű háziaszer, melynek egy háziarításban sem kellene hiányozni. 40 krtól 70 krtól 1 frt, üvegekben árban majdnem minden gyógyszertárban, szőrtárolban kapható. Bévásárlás alkalmával igen óvatossákg legyünk, mert több kiselhártróká utaztatás van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cségyégyezés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállító, BUDAPEST.

SZIVATTYUK,

mindenneme, házi nyilvános, mezőgazdasági és iparcélokra.

UJDONSÁG!

Bower-Barff-féle szabadalmazott inoxidálási módszer szerint inoxidált szivattyuk rozsdá ellen védve.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve. **W. GARVENS, Wien.**

MÉRLEGEK,

legújabb javított rendszeru tizedes százados és hidmérlegek fából és vasból, kereskedelmi közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari célokra. **Embermérlegek, mérleg házi használatra, barmmérlegek.** Commandit-társaság szivattyu és mérleggyártása.

L. Wallfischgassa 14. sz. Schwarzenbergstrasse 6. sz.

PSEHOFER J. vértisztító pilulái

ezelőtt „egyetemes pilulák” név alatt;

ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsok csodás hatásukat be ne bizonyították volna. Evtizedek óta ezen labdacsok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen külön készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsok háziaszerül ajánlataknak és ajánlataknak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek; mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértululások, aranyér, bél-telenség, s hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység és az abból eredő bajknál is; így sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsok oly könnyen hatnak, hogy a leucsekélyebb fájalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők.

Ezen vértisztító labdacsok csakis a **Pserhofer J.-féle**, az „arany birodalmi almához” címzett gyógyszer-tárban, **Bécsben, I., Singerstrasse 15. sz. alatt** készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacsof tartalmazo doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik 1 frt 5 krtól kerül; bérmentesített utánvétel küldésel 1 frt 40 kr. Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban posta-otálványon eszközöltetik) bérmentes küldésel együtt 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krtól kerül. — Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacsof a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében csakis **Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsofok** követelni és csakis azok tekintetök valódiainak, melyeknek használati utasítása a **PSEHOFER J.** névalírásával fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon alárissal vörös színben van ellátva.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacsof fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségök visszaszerésére folytan hozzátk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említtünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsofok egyszerű használata, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30-án.
Tisztelt Pserhofer ur! Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 tekereset az ön fölülmulhatatlan vértisztító labdacsofából utánvétel. Fogadjá ez uton is legmelyebb köszönetem labdacsof csodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel.
Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Harsche, Földnik mellett, 1887. szept. 12.
Tekintetes ur! Isten akarata volt, hogy az ön labdacsof kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megrom: Az gyermekágyban meghaltam, olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatra méltó labdacsof enzem nem mentettek volna meg. Az isten áldja meg Ont ezért ezerszer. — Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsof engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségüknek visszaszerésére segítségül szolgáltak.
Knifcz Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. nov. 9-én.
Melyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében.

Bernhard-féle alpesifü liqueur. Bernhard W. O.-tól Bre-genzben, 1/2 üveg 2 frt 60 kr., 1/2 üveg 1 frt 40 kr., 1/4 üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatású legjobb szer, minden köszvényes és csuzos bajok u. m.: gerincz-agy bántalom, tagszagattás, ischia, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzsongatás stb. stb. ellen 1 frt 20 kr.

Angol csodabalzam, egy üveg 50 kr.
Fiakerpor, hurut, rekedtség, köhögés stb. ellen 1 doboz 35 kr., bérmentesen küldve 60 kr.
Ferenczpálinka, sával és anélkül. Egy palackkal 70 kr.

Fagybalzsam, Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült solere, mint legbiztosabb szer elismerve 1 köcséggel 40 krajczár, bérmentve 65 kr.

Stoll-féle Kola-vegyülek kitűnő szer az idegek erősítésére, a gyomor-bajban szenvedők és a belek betegségeinél. 1 liter Kola-Elixir vagy hor 3 frt, 1/2 liter 1 frt 60 kr., 1/4 liter 85 kr.

Kaiser-Kola-Elixir palackozokban, 5 frt 50 kr., 3 frt, 1 frt 60 kr.

Golyva-balzsam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr., bérmentesen küldésel 65 kr.

Az itt felsorolt készítményeken kívül még az összes ausztriai és magyar lapokban hirdett valamennyi bel- és külföldi gyógyszer-különlegességnek készletben tartatnak, s a netalán raktáron nem levő czikkek kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerzetnek.

Megküldések posta után a pénz előleges beküldése mellett a leggyorsabban teljesítettnek; nagyobb megrendelések az összeg utánvétele mellett is.

Pserhofer J. gyógyszerész „Zum goldenen Reichsapfel” Bécs, I., Singerstrasse 45.

A megrendelések viteldíjmentes megküldése csak a megfelelő viteldíjak előzetes beküldése mellett eszközöltetik, s ez esetben a postai költségek sokkal kisebbek, mint az utánvétel mellett megküldésénél.

Válódiainak egyedül csak azon labdacsofok tekinthetők, melyeknek használati utasítása Pserhofer J. névalírásával van ellátva, s melyek minden doboz tetején ugyanazai a névalírással bírnak vörös nyomásban.

A fentnevezett különlegességek kaphatók még: **Török József** gyógyszerész ur, I. Bpest, Király-utca 12. sz.

Élet-eszencia, (prágai csöppek) megromított gyomernemű altsti bajok ellen kitűnő háziaszer. 1 üvegesével 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az által képződő kellemetlen szagot. épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

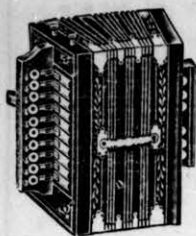
Utifüvedv, egy általános ismert kitűnő háziaszer, hurut, rekedtség, göresős köhögés stb. ellen, egy üvegeske 50 krajczár, 2 üveg bérmentve 1 frt 50 krajczár.

Tannochinin hajkenőcs, Pserhofer J.-től. Évek hosszu sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegáns, kiállított szelenczével 2 frt.

Általános tapasz, Steudel tanártól. Úrés és szurás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkacoz, sebes- vagy gyulladt mell vagy más ily bajknál mint kitűnő szer lön kipróbálva 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Általános tisztító-só, Buirich A. W.-től. Kitűnő háziaszer a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgöres, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Mia-Poko, kiváló szer egyoldalú fejfájás, fogfájás, rheuma stb. ellen.

Csak 4 1/2 forintért

szállítom világhírű

„BOHEMIA“

vonóharmonikát, mely hosszú billentyűkkel és gyöngyház ablakosakkal van ellátva, ugyszintén 2 kettős fuvóval 11 soros erős bőrrel, valamint elpusztíthatlan bronz-védcsarkokkal

A billentyűk lemezekben állanak, miáltal gyönyörű orgonaszerű hangja van.

40 billentyűs 2 reg. és nagys. $15\frac{1}{2} \times 33$ cm. = $4\frac{1}{2}$ frt
60 > 3 > > 17×34 > = $5\frac{1}{2}$ >
80 > 4 > > $17\frac{1}{2} \times 34\frac{1}{2}$ > = $6\frac{1}{2}$ >

Hozzávaló iskola magántanulásra ingyen. Csomagolás és szállítási díj 60 krajczár. — Árjegyzék díjmentesen.

SCHUSTER C. A. harmonikakészítő,

603 Graslitz, Csehország. 12—20

Szétküldés utánvétel mellett. Becserélés elfogadatik.

Összeköttetés viszontelárusítókkal kerestetik.

Az összes gyógytudományok tudora

Dr. Glasgall Manfréd fogorvos

saját műtermében **egyes fogakat** és **logsorokat** készít, jótállást vállalva azok tartósságára nézve.

Rendel naponta

Varazsdon a Ferencz-rendiek terén
a f.-r. templom mellett.

631

3—8

639

Életnagyságu

arczkép

krétarajzban.

Legszébb szabadisz

Legkedvesebb emlék.

Legalkalmasabb ajándék

karácsony és ujvára.

Egy legújabb módszer segítségével 24 óra alatt életnagyságu mellképeket készítenk művészes kivitelben, eddig még soha el nem ért tökéletességgel és olcsó árban.

Tessék árjegyzéket kérni.

KOHN DÁVID, Budapest, Vároly-körút 17. szám.

Ügynökök mindenütt kerestetnek.

3—10

Muraközi takarékpénztár részvény-társaság

Csáktornyan.

A muraközi takarékpénztár részvény-társaság előleg üzletének hatodik csoportját következő feltételek mellett alakítja meg.

1. Egy-egy részlet után hetenkint 50 kr. fizetendő, az első befizetés **1897. évi január hó 13-án** veszi kezdetét.

2. A befizetések csakis **208 hétre** terjednek.

3. A takarékpénztár egy egy 104 frttal befizetett **részlet** után közvetlenül a 208 hét lefolytával **114 frt 50 krt** fizet vissza.

4. Az ekképen 10 frt 50 krt kitevő kamat 5% kamatozásnak felel meg.

5. Minden részlet után az egész összeg **114 frt 50 kr. előleg** adatik.

6. A szokásos alapítási költség nem lesz fizetendő. Tekintettel azon körülményre, hogy gyűjtő- és előleg üzletünkbeni résztvevők **egymás irányában egyetemes kötelezettségben nem állanak**, továbbá, hogy gyűjtő-üzletünk legalább is 12 héttel előbb lebonyolítottatik, ezen üzlet ugy a részt- mint kölcsönvevőnek igen ajánlható.

A többire nézve gyűjtő- és előleg üzletünk 1887. évi február 17-én kelt szabályai mérvadók.

Ki ezen csoportban részt venni hajlandó, kérjük azt velünk levélben tudatni esetleg nálunk személyesen jelentkezni.

Csáktornyan, 1896. november 28-án.

644 2—3

A muraközi takarékpénztár igazgatósága.

Az „Agrária“

bankforgalmi intézet

(a hollandi hitelbank vezérképviselősege)

Budapest, Kerepesi-ut 73.

Fennálló jelzálogi kölcsönök bélyeg- és illetékmentes konvertálását és pedig földbirtokra **3- és fél- 4%-os**, egész 60 évi törlesztéses kölcsönökre elvállal és ezek, valamint új kölcsönök elnyerése iránt levélbeli tudakozódásokra és minden megkívánt felvilágosítással szolgál.

2000 frton alóli ügyletek ez idő szerint el nem fogadtatnak.

609

10—*